στη τῆς καρδιᾶς, ἐμεῖς τὴν τροφοδοτοῦμε μὲ τὶς ἀπαντήσεις τῆς γνώσης καὶ τοῦ λογικοῦ.

Ἀντὶ στὶς σύγχρονες βιοηθικὲς προκλήσεις, ποὺ ἀκουμποῦν τὴ ζωή μας καὶ παρεμβαίνουν στὴν καθημερινότητά μας, νὰ διακρίνουμε μία ἀγάπη ποὺ ἐλευθερώνει ἢ ἕνα οὐσιαστικὸ φρόνημα ποὺ μεταφέρει σὲ σφαῖρες ἄλλης λογικῆς, ἐμεῖς δουλικὰ ἐπιμένουμε σὲ νομικὲς σχολαστικότητες ποὺ πνίγουν τὴ χάρι ἢ σὲ ἐκκοσμικευμένους συμβιβασμοὺς ποὺ ἐντελῶς τὴν ἀπομακρύνουν. Ἀντὶ νὰ λειτουργοῦμε ὡς ἀφανῆ κύτταρα τοῦ πνευματικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἐμεῖς βλέπουμε τὴν Ἐκκλησία ὡς σωματεῖο μὲ μέλη, καταστατικό, δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, τὸ ὁποῖο ἔχει ἀνάγκη περισσότερο τῆς δικῆς μας βοήθειας παρὰ τῶν ἄλλων.

Γι᾽ αὐτὸ καὶ τελικά, ἀντὶ νὰ ζοῦμε μέσα στὴν Ἐκκλησία σὰν σὲ μόνιμο τάφο ποὺ κυοφορεῖ τὴν ἀνάστασή μας, μὲ βαθιὰ ταπείνωση, διάθεση θυσίας, ὑποχωρητικότητα, τιμὴ καὶ ἀναγνώριση τῶν ἄλλων, ἀνεκτικότητα, πίστη στὴ χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ μόνο, συμπεριφερόμαστε ὡς προσωρινοὶ με ἐπίγεια προοπτική, διεκδικήσεις καὶ δικαιώματα, ἀνεξέλεγκτες εὐαισθησίες, κρυπτοεγωισμούς, ψευτοϋποκρισίες καὶ μικροϊδιοτέλειες, ἀνόητες συγκρίσεις καὶ ἀπερίσκεπτες συγκρούσεις, ἀνασφάλειες, ὑπεροχικὰ αἰσθήματα, ἀνερμήνευτους συμβιβασμούς, ψυχολογικὲς μιζέριες καὶ ἀδικαιολόγητη ἐγκοσμιότητα.

Τὸ ψέμα στὸν ἑαυτό μας, οἱ μὴ πειστικὲς δικαιολογίες, ἡ δυσκολία νὰ δεχθοῦμε κάποια κριτικὴ καὶ ἡ παράλληλη προθυμία καὶ εὐκολία νὰ κρίνουμε ἐντελῶς ἐπιπόλαια καὶ συνήθως σκληρὰ καὶ ἄκαρδα τοὺς πάντες καὶ τὰ πάντα, ὑποδηλώνουν μία ἔνοχη μυωπικότητα ποὺ πανηγυρικὰ πιστοποιεῖ τὴν ἀνεπίτρεπτη ἀνελευθερία μας.

Μιὰ τέτοια νοοτροπία μᾶς κάνει νὰ ἐπινοοῦμε ἕνα Θεὸ ποὺ μόνος του ἀμφισβητεῖται· ἕνα Θεὸ ποὺ διαρκῶς αὐτοαναιρεῖται ἕνα Θεὸ ποὺ μοιάζει περισσότερο μὲ ψυχολογικὸ ἐπινόημα ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ νοσηρότητα καὶ ἀνεπάρκεια, ἢ ἰδεολογικὸ καταφύγιο ποὺ τὸ διακρίνει ἡ προσωρινότητα καὶ ὁ πνευματικὸς καιροσκοπισμός· ἕνα Θεὸ ποὺ δὲν εἶναι πατέρας γιὰ νὰ ἀγαπᾶ, ἀλλὰ ὑπηρέτης γιὰ νὰ λύνει τὰ ἀνόητα προβλήματά μας, ἕνα Θεὸ ποὺ δὲν ὑπάρχει γιὰ νὰ μᾶς στηρίζει, ἀλλὰ τὸν ἐπινοήσαμε γιὰ νὰ τὸν ὑποστηρίζουμε· ἕνα Θεὸ ποὺ οὔτε ὑπάρχει, οὔτε φυσικὰ καὶ ἀξίζει κανεὶς νὰ τὸν πιστεύει.

Μιὰ τέτοια ἀντίληψη μᾶς ὁδηγεῖ σὲ μία ἐκκλησία ποὺ εἶναι δικό μας δημιούργημα καὶ ὄχι τοῦ Θεοῦ. Ἔχει τὰ ἐλαττώματα τοῦ δωδεκαθέου καὶ τὴν ἀναξιοπιστία τῶν κοινωνικῶν ὀργανώσεων ἢ τῶν διαλογιστικῶν δοξασιῶν. Ἀποτελεῖ μηχανισμὸ ποὺ βολεύει προσωρινά, ἐντάσσει σὲ μία κοινωνικὴ ὁμάδα, κρύβει τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀνθρώπου καὶ πνίγει τὴν προοπτικὴ τοῦ καθ᾽ ὁμοίωσιν. Μιὰ τέτοια ἐκκλησία οὔτε ἀξίζει, οὔτε μπορεῖ νὰ τὴν ἐμπιστευθεῖς. Ἀρκεῖσαι μόνο μηχανικὰ νὰ τὴν ὁμολογεῖς.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕΘΟΡΙΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΝ ΠΛΩ. ΙΟΥΝΙΟΣ 2005

Τό Πρόγραμμα

Ἔτος 32ον Φύλλον 325ον

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023 & Δωδεκαήμερο

www.agloukasippokr.gr ☎2132088417 (Email): pbklukas@yahoo.gr

Γιά τό μῆνα **ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ 2023 & το 12ήμερο** προγραμματίστηκαν:

1/12/2023	ΠΑΡ.	Προφήτου Ναούμ	Ἁγιασμός	**8 π.μ.**
2/12/2023	ΣΑΒ.	Ὁσίου Πορφυρίου του Καυσοκαλυβίτου	Θεία Λειτουργία	**7 π.μ.**
3/12/2023	ΚΥΡ.	Προφ. Σοφονίου - Νεομ. Ἀγγελῆ	Θεία Λειτουργία	7.30 π.μ.
6/12/2023	ΤΕΤ.	Νικολάου Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τοῦ θαυμ.	Θεία Λειτουργία	**7 π.μ.**
10/12/2023	ΚΥΡ.	Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος Πατρ. Ἀλεξανδρείας	Θεία Λειτουργία	7.30 π.μ.
15/12/2023	ΠΑΡ.	Ἱερομ. Ἐλευθερίου - Ἀνθίας τῆς μητρός αυτοῦ	Θεία Λειτουργία	**7 π.μ.**
17/12/2023	ΚΥΡ.	Προφ. Δανιήλ & τῶν ἁγ. τριῶν παίδων	Θεία Λειτουργία	7.30 π.μ.
20 → 21/12/2023	ΤΕΤ. →	***ΠΕΜ*** Θεμιστοκλέους Ἰουλιανῆς & 500 μαρτ.	«**Ἀγρυπνία**»	**8.30 μ.μ.**
22/12/2023	ΠΑΡ.	Μεγαλομάρτ. Ἀναστασίας Φαρμακολ.	**Ὄρθρος,-Μεγ. Ὧρες**	**7 π.μ.**
24/12/2023	ΚΥΡ.	Ἀδάμ, Ἰωσήφ & πάντων τῶν Προφητῶν	Θεία Λειτουργία	7.30 π.μ.
25/12/2023	ΔΕΥΤ.	**Χ Ρ Ι Σ Τ Ο Υ Γ Ε Ν Ν Α**	Θεία Λειτουργία	**6 π.μ.**
31/12/2023	ΚΥΡ.	Ὁσ. Μελάνης – Ζωτικοῦ τοῦ ὀρφανοτρόφου	Θεία Λειτουργία	7.30 π.μ.
1/1/2024	ΔΕΥΤ.	Περιτομή τοῦ Χριστοῦ - Βασιλείου τοῦ Μεγ.	Θεία Λειτουργία	7.30 π.μ.
5/1/2024	ΠΑΡ.	Προφήτου Μιχαίου	**Ὄρθρος,-Μεγ. Ὧρες**	**Θεία Λειτουργία 7 π.μ.**
6/1/2024	ΣΑΒ.	**Α Γ Ι Α Θ Ε Ο Φ Α Ν Ε Ι Α**	Θεία Λειτουργία	7.30 π.μ.
7/1/2024	ΚΥΡ.	Προφ. Προδρόμου & Βαπτιστοῦ Ἰωάννου	Θεία Λειτουργία	7.30 π.μ.

ΙΕΡΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

Ἐξομολόγηση γίνεται: Μόνο ὅταν μετά ἀπό τηλεφωνική συνεννόηση μέ τόν ἐφημέριο καθοριστεῖ συγκεκριμένη μέρα καί ὥρα. τηλ. **6934603304**

«Σημειώσεις»

(Ι) Συχνά στο παρεκκλήσι μας τελούνται αγρυπνίες, Θεία Λειτουργία, ακολουθίες, & άλλες εκδηλώσεις οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο μηνιαίο προγραμματισμό μας. Όσοι επιθυμείτε να ενημερώνεστε γι αυτές με SMS, παρακαλούμε ζητήστε το.

(ΙΙ) Ἑσπερινός τελείται στις 17:00 μόνο τις παραμονές (προηγούμενο ἀπόγευμα) κάθε λειτουργίας

Ἡ αὐθεντικότητα στὸ βίωμα τοῦ σύγχρονου χριστιανοῦ

Του Μητροπολίτου Λαυρεωτικής Νικολάου Χατζηνικολάου

- ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ -

Γ. Γνωρίσματα τοῦ αὐθεντικοῦ χριστιανικοῦ βιώματος

Ποιὰ εἶναι τὰ γνωρίσματα τοῦ αὐθεντικοῦ χριστιανικοῦ βιώματος;

Ἀφορμὴ θὰ πάρουμε ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ πρώτου κεφαλαίου τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου, ἀπὸ τὴν περικοπὴ τῆς κλήσεως τῶν μαθητῶν. Αὐτὴ ἡ περικοπὴ ἔχει ἕνα ἐνδιαφέρον ἰδιαίτερο. Καὶ τοῦτο διότι ἀποτελεῖ μία εἰκόνα τοῦ πῶς καλεῖ ὁ Χριστὸς τὸν κάθε χριστιανὸ ξεχωριστὰ καὶ τί τελικὰ μᾶς προσφέρει ἡ χάρις καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μέσα στὴν κιβωτὸ τῆς σωτηρίας, τὴν Ἐκκλησία.

Στὴ συγκεκριμένη εὐαγγελικὴ περικοπὴ παρουσιάζονται τρεῖς κλήσεις, τρία προσκλητήρια πρὸς τρεῖς μαθητές. Τὸ ἕνα εἶναι τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου, τὸ δεύτερο τοῦ Φιλίππου καὶ τὸ τρίτο τοῦ Ναθαναήλ.

Κατ᾽ ἀρχάς, καὶ οἱ τρεῖς ἀνταποκρίνονται στὴν κλήση μὲ μιὰ ἔκρηξη πνευματικοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Ὁ Ἀνδρέας ἀναφωνεῖ ὅτι «εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν», ὁ Φίλιππος τρέχει στὸν Ναθαναὴλ καὶ τοῦ λέγει: «ὃν ἔγραφε Μωυσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν», ὁ δὲ Ναθαναὴλ ἀπευθύνεται στὸν Κύριο καὶ τοῦ λέγει: «σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ».

Τὸ πρῶτο γνώρισμα τοῦ αὐθεντικοῦ βιώματος εἶναι ἡ αἴσθηση τῆς ἐκ Θεοῦ κλήσεως καὶ ἡ αὐθόρμητη ἀνταπόκριση σ᾽ αὐτήν, κάτι ποὺ ἑδράζεται στὸ *ἄδυτον* τῆς ψυχῆς. Εὐθέως, ἀμέσως, χωρὶς δεύτερο λόγο, χωρὶς δισταγμό, χωρὶς ὀρθολογιστικὲς σκέψεις, ἡ ψυχὴ ἀναγνωρίζει τὸ θεϊκὸ πρόσωπο καὶ ἀνταποκρίνεται στὴν κλήση Του. Τὸ εἶπε ὁ Κύριος· «ἴδε ἀγαθὸς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἐστί»· δὲν ὑπάρχει πονηρία, δὲν ὑπάρχει μπέρδεμα, σύγχυση, πολυπλοκότητα, ἀλλὰ αὐτὸ ποὺ κυριαρχεῖ στὴν καρδιὰ τοῦ Ναθαναὴλ εἶναι ἡ καθαρότητα καὶ ἡ ἁπλοϊκότητα.

Ἡ χριστιανικὴ ζωὴ δὲν εἶναι προσωπικὴ ἀνακάλυψη ἢ ἐπιλογή, ἀλλὰ φιλότιμη ἀνταπόκριση σὲ θεϊκὸ κάλεσμα. Δὲν εἶναι τρόπος ζωῆς ἀλλὰ κατάσταση χάριτος. Δὲν φανερώνει ἕναν καλὸ ἄνθρωπο μὲ ὀρθὸ κριτήριο καὶ καλὸ χαρακτήρα, ἀλλὰ ἀποτελεῖ ἀπόδειξη τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο καὶ τοῦ θεϊκοῦ προορισμοῦ τοῦ τελευταίου.

Αὐτὲς οἱ αὐθόρμητες πνευματικὲς ἐκρήξεις, σύμφωνα μὲ τὸ ὑπόμνημα τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου, εἶναι ἀποτέλεσμα «ψυχῆς ᾠδωούσης» καὶ «προσδοκώσης» «τὴν παρουσίαν Ἐκείνου». Αὐτὸ μᾶς ὁδηγεῖ σὲ δύο ἑπόμενα γνωρίσματα. Τὸ ἕνα εἶναι ὁ ἔμπονος πόθος, ἡ ἐπιθυμία γιὰ τὸν Θεό, ἡ αἴσθηση τῆς ἀνάγκης Του. Καὶ τὸ ἄλλο, ἡ προσδοκία τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου καὶ τῆς ἐπισκέψεώς του.

Αὐτὴ ἡ ὀδύνη τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ἐσωτερικὴ λαχτάρα καὶ ἀναμονή, ἡ βαθιὰ ἐνδόμυχη προσδοκία, αὐτὸ ποὺ οἱ Πατέρες ὀνομάζουν «*τρώσιν*», φάγωμα τῆς ψυχῆς, ἡ διαρκῆς ἑτοιμότητα ὅτι ἔρχεται ὁ Κύριος νὰ ἐπισκεφθεῖ καὶ τὴ δική μου ψυχή, νὰ μπεῖ καὶ στὴ δική μου ζωή, ἔρχεται νὰ ἀλλάξει, νὰ μεταστρέψει, νὰ μεταμορφώσει, νὰ ἀνακαινίσει τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τοῦ δικοῦ μου βίου, καὶ τὰ ἰδιώματα καὶ τοῦ δικοῦ μου προσώπου, αὐτὲς οἱ ἐμπειρίες ἀποτελοῦν ἀπόδειξη αὐθεντικοῦ χριστιανικοῦ βιώματος.

Δὲν εἶναι ἡ ἀλλαγὴ ποὺ προκαλεῖ τὸ γνήσιο χριστιανικὸ βίωμα. Αὐτὴ θὰ μποροῦσε νὰ γεννήσει καὶ ἔπαρση καὶ ὑπερηφάνεια. Ἀλλὰ εἶναι ὁ ἐνεργὼν τὴν ἀλλαγή, Αὐτὸς ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ἐγγύηση τοῦ βιώματος καὶ τὴν ἀπόδειξη τοῦ παράλληλου μεγαλείου του, Αὐτὸς ποὺ φανερώνεται μέσα ἀπὸ αὐτήν.

Στὸ σημεῖο αὐτό, ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἀποστόλων δὲν ἦταν μία ἁπλὴ ἔκφραση χαρᾶς καὶ ἔκπληξης ἢ ἀγνῆς διαθέσεως, ἀλλὰ εἶχε τὰ στοιχεῖα μιᾶς μεγαλειώδους ὁμολογίας πίστεως, ὁμολογίας τὴν ὁποία κρατάει ἡ Ἐκκλησία ὡς θησαυρὸ στὰ χέρια Της. Τὸν ὁμολόγησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς Θεό- ὡς τὸν Μεσσία ὁ Ἀνδρέας, ὡς Αὐτὸν γιὰ «τὸν ὁποῖο ἔγραφαν ὁ Μωυσῆς καὶ οἱ προφῆτες ὁ Φίλιππος, ὡς τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ζῶντος, ὡς τὸν Χριστό, ὁ Ναθαναήλ.

Καὶ ὄχι μόνο αὐτό. Ἔκαναν ἀκόμη ἕνα βῆμα: κατέστησαν κοινωνοὺς τῆς δικῆς τους πίστεως καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ περιβάλλοντός τους. Διέδωσαν ἀμέσως τὸ μήνυμα, τὸ κοινοποίησαν. Ὁ Ἀνδρέας «ἤγαγε τὸν Σίμωνα πρὸς τὸν Ἰησοῦν», ὁ Φίλιππος ἀπευθύνεται στὸν Ναθαναήλ: «ἔρχου καὶ ἴδε», ἔλα καὶ σὺ νὰ δεῖς, ἔλα καὶ σὺ νὰ γευθεῖς. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖο τῆς κοινωνίας τοῦ θησαυροῦ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ποὺ ξεχειλίζει ἀπὸ μέσα μας καὶ ἐκφράζεται ὡς ἡ πιὸ λεπτὴ καὶ ἡ πιὸ ὡραία ἐκδήλωση τῆς δικῆς μας ἀγάπης πρὸς τοὺς συνανθρώπους καὶ τοὺς ἀδελφούς μας, αὐτὸ ἀποτελεῖ ἕνα ἀκόμη γνώρισμα τοῦ αὐθεντικοῦ χριστιανικοῦ βιώματος.

Θὰ κλείσουμε μὲ ἕνα ἐπιπλέον γνώρισμα, τὴ διάθεση τοῦ μαρτυρίου. Ὅλοι αὐτοὶ ἀπόστολοι μαρτύρησαν. Ἐπισφράγισαν τὴν κλήση τους μὲ τὸ μαρτύριο τοῦ αἵματός τους. Εἶχαν τέτοια πηγαιότητα πού, ἐνῶ ἦταν πολὺ εὔκολη ἡ ἀρχὴ - «εὐθέως» δέχθηκαν τὸ μήνυμα καὶ τὴν πρόσκληση τοῦ Κυρίου- ἦταν ἐξίσου εὔκολο καὶ τὸ τέλος - πρόθυμα ἔχυσαν τὸ αἷμα τους γι᾽ Αὐτόν. Τοῦ ἔδωσαν τὴ ζωή τους καὶ ὅσο εὔκολα Τὸν ἀκολούθησαν στὴν ἐπίγεια πορεία Του, τόσο πρόθυμα Τὸν ἀκολουθοῦν αἰωνίως ἑνωμένοι μαζί Του καὶ στὴ Βασιλεία Του.

Ἡ αὐθεντικότητα τοῦ βιώματος δὲν ταυτίζεται μὲ πομπώδη ἔκφραση, πληθωρικὸ ἐντυπωσιασμό, αἰφνιδιασμὸ καὶ ἔκπληξη ἢ κοσμικὸ θαυμασμό. Τὸ χριστιανικὸ βίωμα εἶναι μυστικό, εἶναι βαθὺ καὶ ἐσωτερικό. Τὸ βίωμα τῆς Χαναναίας, ἡ ὁποία δέχθηκε ὁ Κύριος νὰ τὴ συγκρίνει μὲ τὰ σκυλάκια, τοῦ Ζακχαίου ποὺ ὁμολόγησε δημόσια τὶς ἀδικίες του, τῆς αἱμορροούσης ποὺ κρυφὰ ἀπέσπασε δύναμη ἀπὸ τὸν Θεὸ ἀποτελοῦν ὑποδείγματα αὐθεντικότητας. Κανεὶς δὲν πρόσεξε αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Οὔτε οἱ μαθητές. Ὁ Κύριος ὅμως ἀκούει τὶς κραυγὲς τῆς Χαναναίας, βλέπει καὶ καλεῖ ὁ ἴδιος τὸν Ζακχαῖο, αἰσθάνεται τὸ ἄγγιγμα τῆς αἱμορροούσης. Γι᾽ αὐτὸ καὶ ξεχώρισε τὴ Χαναναία παρακάμπτοντας τοὺς ἀποστόλους, τὸν Ζακχαῖο διακρίνοντάς τον μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος, τὴν αἱμορροοῦσα αἰσθανόμενος τὴν ἰδιαιτερότητα τοῦ ἀγγίγματός της. Τὸ αὐθεντικὸ βίωμα πείθει καὶ ἐπιβάλλεται καὶ στὶς δυσκολότερες καὶ πιὸ ἀντίξοες συνθῆκες. Ἐπισύρει ἐπάνω του τὸ βλέμμα τοῦ Θεοῦ, ξεχωρίζει τὸν ἄνθρωπο κι ὅταν αὐτὸς σκεπάζεται ἀπὸ τὸ πλῆθος, τὴν ἀδιαφορία τοῦ κόσμου, τὴ δική του ἀσημαντότητα.

Ὁ γνήσιος χριστιανὸς εἶναι ἀσφαλής, δὲν φοβᾶται τίποτε, ἐμπιστεύεται εὔκολα, συμπαθεῖ, κατανοεῖ, ἀναδίδει σιγουριὰ καὶ αἴσθηση καθαρότητας.

Δ. Χαρακτηριστικὰ του νοθευμένου βιώματος

Ἀντίθετα, τὸ νοθευμένο βίωμα φτιάχνει χριστιανοὺς ποὺ ἀντὶ νὰ σωζόμαστε μέσα στὴν Ἐκκλησία, αἰσθανόμαστε πὼς πρέπει ἐμεῖς νὰ σώσουμε τὴν ἀλήθεια. Ἀντὶ νὰ διακρίνουμε στὰ πρόσωπα τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ, ἐμεῖς ἀντικρίζουμε ἀντιπάλους ποὺ πρέπει νὰ συντρίψουμε ἢ ἡμετέρους ποὺ πρέπει νὰ ὑποστηρίξουν τὶς ἀπόψεις μας. Ἀντὶ νὰ ἐμπιστευθοῦμε τὴν κατάσταση τῆς ψυχῆς μας στὴ δύναμη τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἐμεῖς τὴν καταθέτουμε μὲ ἀσυγχώρητη ἀφέλεια στὸ ἀμφίβολο νυστέρι τῶν ψυχοθεραπευτικῶν μεθόδων ἢ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐκτιμήσεων ἢ τῶν ὀρθολογιστικῶν προβλέψεων. Ἀντὶ νὰ τρέφουμε τὴν πίστη μας μὲ τὴν ταπεινω-